

1

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

5 DECEMBER 1961.

BEGROTING

van het Ministerie van Financiën
voor het dienstjaar 1962.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1), UITGEBRACHT
DOOR HEER LAVENS.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie voor de Financiën heeft de begroting van het departement van Financiën onderzocht tijdens haar vergaderingen van 21 en 28 november 1961.

De gewone uitgaven belopen 5.886.839.000 frank onderverdeeld als volgt :

1. — Bezoldigingen en vergoedingen ...	2.910.953.000
2. — Materiële behoeften en werkingsuitgaven	512.319.000
3. — Toelagen	2.098.397.000
4. — Werken	2.000.000
5. — Verscheidene	363.170.000
	5.886.839.000

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Gelders.

A. — Leden : de heren De Saeger, De Staercke, Eeckman, Fimmers, Kiebooms, Lavens, Meyers, Michel, Parisis, Saint-Remy, Scheyven, — Boeykens, Boutet, Cools, Dents, De Sweemer, Detière, Lacroix, Lamers, Nazé, Paque (Simon). — De Clercq, Grootjans.

B. — Plaatsvervangers : de heren Discry, Eyskens, Gillès de Pélichy, Herbiet, Posson, Van den Daele. — Bary, Cools, Toubeau, Van Acker (Fr.), Vercauteren. — Piron.

Zie :

4-XXI (1961-1962) :

— N° 1 : Begroting.

Chambre des Représentants

SESSION 1961-1962.

5 DÉCEMBRE 1961.

BUDGET

du Ministère des Finances
pour l'exercice 1962.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)
PAR M. LAVENS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission des Finances a examiné le budget du département des Finances au cours de ses réunions des 21 et 28 novembre 1961.

Les dépenses ordinaires se montent à 5.886.839.000 francs se répartissant comme suit :

1. — Rémunérations et indemnités ...	2.910.953.000
2. — Dépenses de matériel et dépenses de fonctionnement	512.319.000
3. — Subventions	2.098.397.000
4. — Travaux	2.000.000
5. — Dépenses diverses	363.170.000
	5.886.839.000

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Gelders.

A. — Membres : MM. De Saeger, De Staercke, Eeckman, Fimmers, Kiebooms, Lavens, Meyers, Michel, Parisis, Saint-Remy, Scheyven, — Boeykens, Boutet, Cools, Denis, De Sweemer, Detière, Lacroix, Lamers, Nazé, Paque (Simon). — De Clercq, Grootjans.

B. — Suppléants : MM. Discry, Eyskens, Gillès de Pélichy, Herbiet, Posson, Van den Daele. — Bary, Cools, Toubeau, Van Acker (Fr.), Vercauteren. — Piron.

Voir :

4-XXI (1961-1962) :

— N° 1 : Budget.

Wat de buitengewone begroting betreft belopen de vastleggingskredieten 1.500.000 frank en de betalingskredieten 2.404.000 frank.

In vergelijking met de gewone begroting van het dienstjaar 1961 liggen de uitgaven 549.000.000 frank hoger.

Deze stijging vloeit hoofdzakelijk voort uit twee posten, nl. :

1) dotation aan de Zelfstandige kas voor Oorlogsschade : + 340.000.000 frank;

2) krediet aan te wenden tot dekking van de staatswaarborg die in vroegere jaren werd toegestaan voor kredieten opgenomen door de steenkolenmijnen (+ 140.000.000 fr.).

Over beide aangelegenheden wordt verder in dit verslag uitvoeriger gehandeld.

Verder zijn er de normale verhogingen van de wedden. In 1961 werd de wens uitgedrukt dat al de ministeriële departementen deze verhoging zouden opvangen door een gelijkwaardige besparing op de uitgaven voor materiële behoeften; in een departement, zoals dit van Financiën, met een zeer talrijk personeel was een dergelijke compensatie echter niet integraal mogelijk.

I. — Personeelsaangelegenheden.

De Minister heeft onderstreept dat de stijging der uitgaven voor bezoldigingen en vergoedingen slechts 52.776.000 frank beloopt op een totaal van bij de drie miljard frank.

De leden van Uw commissie waren eenparig om hun bewondering en lof uit te spreken voor het personeel van het departement; de wens tot verbetering der wedden van de ambtenaren en van de materiële omstandigheden waarin zij moeten werken werd door verscheidene leden van Uw commissie met nadruk naar voren gebracht.

De Minister van Financiën heeft daarbij aansluitend eveneens de lof uitgesproken van zijn administratie en uiting gegeven aan zijn bezorgdheid om de toestand van de ambtenaren van zijn departement bestendig te verbeteren.

Alles wat evenwel het staatspersoneel aangaat is thans gegroepeerd bij het departement van het Openbaar Ambt en ook de Minister van Financiën is daar door in zijn bewegingsvrijheid geremd.

Hij is evenwel van mening dat zijn ambtenaren niet alleen profijt mogen verwachten van de algemene herziening der barema's in het kader van de ondernomen pogingen tot revalorisatie van het Openbaar Ambt, doch dat de techniciteit van de meeste functies in het departement niet voldoende worden weergegeven in de huidige klassificatie.

Hij meent dan ook dat een meer specifieke heraanpassing zich opdringt en hij is dan ook in die zin tussen gekomen bij zijn collega van het Openbaar Ambt.

Een aantal situaties die meer speciaal de aandacht verdienen worden door Uw commissieleden opgeworpen en door de Minister beantwoord. Het betreft o.a. :

1) De aankoopcomite's.

De opdrachten van deze comité's zijn in reusachtige mate toegenomen, door de uitbreiding van het aantal werken en tevens door de toepassing van de expansiewetten van juli 1959.

Reeds werd daarom overgegaan tot ontdubbeling van het aankoopcomité te Gent en tot oprichting van een nieuw

Au budget extraordinaire, les crédits d'engagement atteignent 1.500.000 francs et les crédits de paiement 2.404.000 francs.

Les dépenses, comparativement à celles du budget ordinaire de l'exercice 1961, sont en augmentation de 549.000.000 de francs.

Cette augmentation provient essentiellement de deux postes, c'est-à-dire :

1) dotation au profit de la Caisse autonome des dommages de guerre : + 340.000.000 de francs;

2) crédit à affecter à la couverture de la garantie de l'Etat, consentie au cours d'années antérieures en faveur des crédits absorbés par les charbonnages (+ 140.000.000 de francs).

Ces deux questions sont traitées plus en détail dans la suite du présent rapport.

En outre, il y a les augmentations normales de traitements; en 1961, le vœu fut émis de voir les départements ministériels résorber les effets de ces augmentations par des économies équivalentes sur les dépenses de matériel; dans un département comptant un très nombreux personnel, tel que celui des Finances, il n'est pas possible de réaliser intégralement pareille compensation.

I. — Personnel.

Le Ministre a souligné que l'augmentation des dépenses relatives aux traitements et indemnités n'atteignait que 52.776.000 francs sur un total de près de trois milliards de francs.

Les membres de votre Commission ont été unanimes à féliciter le personnel du département; plusieurs membres de votre Commission ont insisté pour que soient améliorées les traitements des fonctionnaires ainsi que les conditions matérielles dans lesquelles ils doivent travailler.

S'associant à ces paroles, le Ministre des Finances, à son tour, a fait l'éloge de son Administration en ajoutant que sa préoccupation est d'améliorer constamment la situation des fonctionnaires de son département.

Toutefois, les questions relatives au personnel de l'Etat sont actuellement centralisées au département de la Fonction publique, ce qui entrave la liberté d'action du Ministre des Finances.

Il estime cependant que ses fonctionnaires ne doivent attendre que des bénéfices de la révision générale des barèmes, entreprise dans le cadre des tentatives de revalorisation de la Fonction publique, mais que l'actuelle classification ne reflète pas assez fidèlement la technicité de la plupart des fonctions de son département.

Il croit, dès lors, qu'une réadaptation 'plus spécifique s'impose, et il est intervenu dans ce sens auprès de son collègue de la Fonction publique.

Quelques situations particulières ont été soulevées par des membres de votre Commission. Le Ministre y a répondu. Il s'agit notamment :

1) Des comités d'acquisition.

La mission de ces comités s'est considérablement développée en raison de la multiplication des travaux publics ainsi que de l'application des lois d'expansion de juillet 1959.

A cet effet, on a déjà procédé au dédoublement du comité d'acquisition de Gand et à la création d'un nouveau

comité te Hasselt. Nieuwe uitbreiding van het kader wordt overwogen en voorstellen daartoe strekkende werden overgemaakt aan het departement van het Openbaar Ambt.

Ondertussen werd het personeel versterkt door inschakeling van een aantal ambtenaren die in het departement van Openbare Werken waren vrijgekomen.

Een lid heeft laten opmerken dat het hem wenselijk voorkwam bij voorkeur commissarissen te benoemen die reeds door vroegere functies vertrouwd zijn met aan- en verkoop van onroerende goederen; hij denkt bv. aan de hypothekbewaarders en de ambtenaren van de registratie. Het komt hem minder aangewezen voor, ambtenaren uit de diensten der overdrachttaksen en dergelijke daarvoor aan te stellen.

Hetzelfde lid vraagt dat ook het statuut van de voorzitter zou gewijzigd worden; het feit dat de Raad van State de benoeming heeft verbroken van twee ambtenaren die nochtans huitengewoon geschikt waren voor het ambt van voorzitter, wijst erop dat zekere anomalieën terzake bestaan en dat het dringend geboden is die toestand te wijzigen.

Omvangrijke werken die voor de eerstvolgende jaren gepland worden o.a. de aanleg van de E.3-weg zullen de taken van de aankoopcomité's nog verder bezwaren. Het lid vraagt zich af of het niet nuttig zou zijn, ten einde de afhandeling van de daartoe noodzakelijke onteigeningen te bespoedigen een speciaal aankoopcomité op te richten belast met deze onteigeningen.

Een lid zou het betreuren mocht men de bevoegdheid tot onteigening toekennen aan de intercommunale zelf, die met de aanleg der E.3.-weg is gelast.

Een ander lid deelt mede dat bij het aankoopcomité Gent I thans 6.800 opdrachten hangende zijn; zo het personeelskader niet wordt aangevuld zal een periode van 5 à 6 jaar nodig zijn om deze opdrachten uit te voeren. Hij vraagt derhalve dat minstens één commissaris aan dit comité zou worden toegevoegd.

Een lid laat opmerken dat de gemeentebesturen die thans gronden of gebouwen wensen aan te kopen of te onteigenen het advies over de waarde van deze goederen moeten vragen aan het bestuur der registratie en domeinen en tevens aan de aankoopcomité's. Hij vraagt zich af of dit dubbele advies wel noodzakelijk is en of men hier niet zou kunnen vereenvoudigen.

Alle leden van de commissie waren erover eens dat het dringend geboden is de personeelsbezetting bij de aankoopcomité's te verhogen ten einde de uitstekende ambtenaren die thans in de aankoopcomité's zitten niet te ontmoedigen door steeds toenemende opdrachten die dreigen onoverzichtelijk te worden en tevens om de geplande en dringende werken geen vertraging te doen oplopen.

2) De Ontvangers der registratie.

Een lid heeft andermaal gewezen op de noodzakelijkheid de wedden van de ontvangers der registratie te herzien.

Deze kwestie werd reeds opgeworpen tijdens de besprekking van de begrotingen der voorgaande dienstjaren.

Het lid in kwestie vestigt er de aandacht op dat de wedden van deze ambtenaren vóór 1940 ongeveer op de hoogte lagen van deze van de vrederechters. Thans is er ter zake een al te grote afwijking, zodat een grondige herziening zich opdringt.

3) De lagere functies bij het bestuur der douanen.

Verscheidene leden hebben de klachten vertolkt die door het lager personeel der douanen worden geuit in verband met hun geldelijk statuut.

comité à Hasselt. Une nouvelle extension du cadre est envisagée et des propositions dans ce sens ont été transmises au département de la Fonction Publique.

En attendant, le personnel a été renforcé par l'intégration d'un certain nombre de fonctionnaires libérés par le département des Travaux Publics.

Un membre a fait observer qu'il lui semble souhaitable de nommer de préférence des commissaires familiarisés de par leurs fonctions antérieures, avec l'achat et la vente de biens immobiliers; il songe par exemple, aux conservateurs des hypothèques et aux fonctionnaires de l'enregistrement, plutôt que de faire appel à des fonctionnaires des services des taxes de transmission et autres.

Le même membre demande que le statut du président soit également modifié; le fait que le Conseil d'Etat a annulé la nomination de deux fonctionnaires qui étaient tout désignés pour remplir la fonction de président, démontre qu'il existe certaines anomalies en la matière et qu'il est urgent de modifier cette situation.

Des travaux importants, prévus pour les années à venir, notamment la construction de l'autoroute E-3, viendront encore compliquer la tâche des comités d'acquisition. Le membre se demande s'il ne serait pas utile, afin d'accélérer les expropriations nécessaires, de créer un comité d'acquisition spécialement chargé de ces expropriations.

Un membre regretterait si l'on attribuait le pouvoir d'expropriation à l'intercommunale chargée de la construction de l'autoroute E-3.

Un autre membre signale qu'actuellement 6.800 affaires sont en suspens auprès du comité d'acquisition de Gand I; si le cadre du personnel n'est pas complété, il faudra une période de 5 à 6 ans pour l'exécution de ces missions. Il demande en conséquence que ce comité soit renforcé d'un commissaire au moins.

Un autre membre fait observer qu'actuellement les administrations communales qui désirent acheter ou exproprier des terrains ou des immeubles, doivent solliciter l'avis de l'Administration de l'Enregistrement et des Domaines ainsi que des comités d'acquisition sur la valeur de ces biens. Il se demande si ce double avis est justifié et s'il ne faudrait pas simplifier en la matière.

Les membres de la Commission étaient tous d'accord sur l'urgente nécessité de compléter le cadre du personnel des comités d'acquisition, afin de ne pas décourager les excellents fonctionnaires, par des missions de plus en plus nombreuses, qui risquent de devenir inextricables et afin de ne pas retarder les travaux urgents projetés.

2) Les receveurs de l'Enregistrement.

Un membre a insisté à nouveau sur la nécessité d'une révision des traitements des receveurs de l'enregistrement.

Cette question a déjà été soulevée au cours de la discussion des budgets des exercices antérieurs.

Le membre attire l'attention sur le fait qu'avant 1940 les traitements de ces fonctionnaires se situaient environ au niveau de ceux des juges de paix. Actuellement, l'écart est devenu trop grand, ce qui justifie une révision urgente et fondamentale.

3) Les fonctions inférieures de l'Administration des Douanes.

Plusieurs membres se sont fait l'écho des doléances du personnel subalterne des douanes, relatives à leur statut pécuniaire.

Deze ambtenaren vervullen functies die zeer goed vergelijkbaar zijn bij die van de Rijkswachters, doch hun wedde is soms aanzienlijk lager.

De Minister van Financiën heeft toegegeven dat hier een probleem bestaat. Volgens hem ligt de verklaring voor de aangeklaagde verschillen hierin dat destijds de voorwaarden bij de aanwerving minder streng waren en dat dientengevolge ook de barema's lager werden gesteld.

Het is nochtans zo dat deze mindere vereisten bij de aanwerving spoedig worden gecompenseerd door een speciale training die de agenten ondergaan tijdens hun dienst.

Bovendien dient rekening gehouden te worden met de zware prestaties die van dit personeel worden geëist en met het feit dat zij veelal hun opdrachten moeten uitvoeren ver van huis.

De Minister komt dan ook tot de conclusie dat een herziening der barema's noodzakelijk is.

Hierbij aansluitend heeft een lid gevraagd dat de overgang van onderbrigadier naar brigadier zou vergemakkelijkt worden, wat o.m. een gunstige weerslag zou hebben op het pensioen van de belanghebbenden.

* * *

Wat het personeel in het algemeen betreft heeft een lid gevraagd hoe het staat met de mogelijkheden tot beroepsvolmaking der agenten. Hoe is deze georganiseerd en bestaat er ook iets voor de agenten die in de provincie werkzaam zijn?

De Minister heeft geantwoord dat de inspanning door de verschillende besturen geleverd om het personeel in de mogelijkheid te stellen de algemene en administratieve kennis te verwerven ononderbroken wordt voortgezet en in de mate van het mogelijke wordt vermeerderd.

In dat verband wordt gewezen op de uitbreiding en de bijwerking der codificaties en op de actieve vorming die in de dienst zelf wordt gegeven.

Verscheidene leden hebben de aandacht gevestigd op de erbarmelijke staat van de lokalen waarin de gedecentraliseerde diensten zich veelal bevinden. Een lid signaleert meer in het bijzonder de lokalen van de aankoopcomité's op de Schaapmarkt te Gent.

Het gaat ook niet op dat wegens gebrek aan voldoende lokalen, belastingplichtigen door de ambtenaren van de rechtstreekse belastingen moeten ondervraagd worden in de lokalen waar niet alleen andere beambten doch ook andere belastingplichtigen aanwezig zijn.

De Minister heeft geantwoord dat de laatste tijd reeds een aantal verbeteringen werden aangebracht op verscheidene plaatsen en dat op dit ogenblik op andere plaatsen werken aan gang zijn.

Nog steeds wat het personeel betreft is een lid van oordeel dat het tweetal sancties dat diende genomen te worden tegen personeelsleden van de rechtstreekse belastingen, niets afdoet aan de degelijkheid, de eerlijkheid en de toe-wijding van dit gedeelte van het ambtenarenkorps.

Hij omschrijft de laakkbare methodes die door deze geschorste ambtenaren werden aangewend en komt tot de conclusie dat het wellicht goed zou zijn al de door deze ambtenaren behandelde dossiers ambtshalve te herzien.

Dit lid vraagt zich af of het toezicht op de lagere ambtenaren wel steeds afdoende is.

De Minister is van oordeel dat de gewone procedure van bezwaar de belastingplichtigen wier dossier door de betrokken ambtenaren werd behandeld, voldoende waarborgen geeft.

Ces fonctionnaires remplissent des fonctions comparables à celles des gendarmes mais leur traitement est souvent nettement inférieur.

Le Ministre des Finances a reconnu qu'on se trouve ici en présence d'un problème. Selon lui, les écarts incriminés s'expliquent par le fait qu'à l'époque les conditions de recrutement étaient moins sévères et qu'en conséquence les barèmes aussi étaient fixés à un niveau plus bas.

Mais il est un fait que ces conditions de recrutement étaient vite compensées par un entraînement spécial auquel les agents sont soumis durant leur service.

Il convient en outre de tenir compte des lourdes prestations exigées du personnel en question et du fait que très souvent ces agents doivent accomplir leurs missions loin de leur foyer.

Aussi, le Ministre convient-il que la révision des barèmes est nécessaire.

Enchaînant, un membre a demandé que le passage de sous-brigadier à brigadier soit facilité, ce qui aurait notamment une répercussion favorable sur la pension des intéressés.

* * *

En ce qui concerne le personnel, en général, un membre a demandé quelles sont actuellement les possibilités de perfectionnement professionnel des agents. Comment celui-ci est-il organisé et qu'existe-t-il à cet égard pour les agents des services extérieurs ?

Le Ministre a répondu que les efforts fournis par les diverses administrations en vue de permettre au personnel d'acquérir des connaissances générales et administratives, se poursuivent sans interruption et qu'il sont renforcés dans la mesure du possible.

À ce sujet, l'attention est attirée sur le développement et la mise à jour des codifications et sur la formation active qui a lieu dans le service même.

Plusieurs membres ont attiré l'attention sur l'état pitoyable des locaux dans lequel sont généralement logés les services décentralisés. Un membre signale plus spécialement les locaux des comités d'achat au « Schaapmarkt » à Gand.

Il est également inadmissible que, par suite du manque de locaux suffisants, des contribuables doivent être interrogés par les agents des contributions directes, non seulement en présence d'autres agents mais également en présence d'autres contribuables.

M. le Ministre a répondu que ces derniers temps diverses améliorations ont déjà été apportées en plusieurs endroits et qu'en ce moment des travaux sont en cours en d'autres lieux.

Toujours à propos du personnel, un membre estime que les deux sanctions qui ont dû être prises contre des agents des contributions directes ne portent nullement atteinte à l'honnêteté, à la probité et au dévouement de cette catégorie d'agents.

Il expose les méthodes coupables auxquelles ces agents punis se sont livrés et il conclut qu'il serait peut-être opportun de revoir d'office tous les dossiers traités par ces agents.

Un membre se demande si le contrôle sur ces agents subalternes est toujours efficace.

M. le Ministre estime que la procédure ordinaire de réclamation donne des garanties suffisantes aux contribuables dont le dossier a été examiné par les agents en question.

Wanneer trouwens dergelijke gevallen bekend zijn van willekeurige taxatie, dan kan men steeds beroep doen op tussenkomst van de centrale administratie.

De Minister meent dat hoe betreurenswaardig elke oneerlijkheid ook is, men de zaak niet moet opdrijven, aangezien het slechts gaat over een tweetal gevallen die zich in de loop der laatste jaren hebben voorgedaan.

II. — De Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade.

De zelfstandige Kas voor Oorlogsschade werd opgericht bij de wet van 19 mei 1948. Artikel 7 van de wet bepaalde dat ten laste van de Rijksbegroting jaarlijks een dotatie van 2,5 milliard frank ter beschikking van de Kas zou worden gesteld.

Tot einde 1959 werden aldus twaalf jaarlijkse dotaties, zij in totaal 30 milliard ter beschikking gesteld.

Krachtens de wet houdende de begroting van het Ministerie van Financien voor het jaar 1960 werd daaraan wijziging gebracht en werd er voorzien dat de jaarlijkse dotaties zouden aangepast worden aan de werkelijke behoeften.

Het ritme der uitbetalingen die door de Kas dienen verricht te worden was op dat ogenblik inderdaad aanzienlijk vertraagd. Op 1 november 1960 beschikte de kas trouwens nog over 489 miljoen aan vlotende middelen.

Aldus werd voorzien als dotatie :

1) op de begroting 1960	... ...	500.000.000 frank
2) op de begroting 1961	... ...	1.710.000.000 frank
3) op de begroting 1962	... ...	2.050.000.000 frank

De uitgaven waaraan de kas het hoofd dient te bieden tijdens het dienstjaar 1962 worden als volgt geraamd :

Te betalen vergoedingen en voorschotten	... ...	fr. 50.000.000
Tussenkomst inzake herstelkredieten	... ...	125.000.000
Interest en delging der lening tot wederopbouw	... ...	1.195.000.000
Interest en delging van obligaties uitgereikt aan de geteisterden	... ...	725.000.000
		<hr/>
		2.095.000.000

Het verschil van 45.000.000 frank tussen het aangevraagde krediet enerzijds en de geraamde uitgave anderdeels zal gedekt worden door sommen die door de Kas nog moeten worden geïnd.

Hieruit dient afgeleid dat het ten onrechte was, dat een lid der Commissie meende dat de stijging der begrotingen te wijten was aan een passief nagelaten door de voorstaande Regering of een onderschatting tijdens de voorbije jaren van de financiële behoefté van de Zelfstandige Kas. Wel werden door de vermindering der dotaties de reserves tijdens de voorbije jaren volledig uitgeput.

Een lid wenste te weten wat de vooruitzichten zijn voor de Zelfstandige Kas; wordt haar liquidatie overwogen en rechtvaardigt de dienst der Lening (de enige die praktisch overblijft) de huidige personeelsbezetting ?

De Minister heeft geantwoord dat het vraagstuk van het aan de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade voorbehouden statut niet valt onder de uitsluitende bevoegdheid van de Minister van Financiën.

Artikel 20 van de wet van 19 mei 1948, dat de duur van de Kas op 15 jaar bepaalt, voorziet eveneens dat deze duur, met het oog op de uitvoering van de verbintenissen van de Kas, bij een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit kan verlengd worden.

D'ailleurs, lorsqu'il s'agit de cas semblables de taxation arbitraire, il peut toujours être fait appel à l'intervention de l'administration centrale.

M. le Ministre pense que quelque regrettable que puisse être toute malhonnêteté, il n'y a pas lieu d'exagérer, étant donné qu'il ne s'agit que de deux cas, qui se sont produits au cours des dernières années.

II. — Caisse autonome des dommages de guerre.

La Caisse autonome des dommages de guerre a été créée par la loi du 19 mai 1948. L'article 7 de cette loi prévoyait que la Caisse disposerait annuellement d'une dotation de l'Etat de 2,5 milliards.

Douze dotations annuelles ont ainsi été mises à sa disposition jusqu'à la fin de 1959, soit 30 milliards au total.

En vertu de la loi contenant le budget du Ministère des Finances pour l'exercice 1960, cette disposition a été modifiée, et il a été prévu que les dotations annuelles seraient adaptées aux besoins réels.

En effet, le rythme des remboursements à faire par la Caisse s'était considérablement ralenti à ce moment. Au 1 novembre 1960, la Caisse disposait encore de 489 millions en liquidités.

Il était prévu à titre de dotation :

1) au budget de 1960	... ...	500.000.000 de francs
2) au budget de 1961	... ...	1.710.000.000 de francs
3) au budget de 1962	... ...	2.050.000.000 de francs

Les dépenses présumées de la Caisse au cours de l'exercice 1962 ont été évaluées comme suit :

Indemnités et avances	... ...	fr. 50.000.000
Intervention en matière de crédits de restauration	... ...	125.000.000
Intérêts et amortissement des emprunts de reconstruction	... ...	1.195.000.000
Intérêts et amortissement des obligations octroyées aux sinistrés	... ...	725.000.000
		<hr/>
		2.095.000.000

La différence de 45.000.000 francs entre le crédit sollicité, d'une part, et les prévisions de dépenses, de l'autre, sera couverte par les montants que la Caisse devra encore percevoir.

C'était donc à tort qu'un membre de la Commission en a déduit que l'augmentation du budget était due à un passif laissé par le Gouvernement précédent ou à une sous-estimation, au cours des années passées, des besoins financiers de la Caisse autonome. Mais la diminution des dotations a eu pour effet d'épuiser entièrement les réserves au cours des années passées.

Un membre désirait savoir quelles sont les prévisions pour la Caisse autonome; sa liquidation est-elle envisagée, et le service de l'emprunt (le seul qui subsiste pratiquement) justifie-t-il l'effectif actuel ?

Le Ministre a répondu que le problème du statut de la Caisse autonome des Dommages de Guerre n'est pas de la compétence exclusive du Ministre des Finances.

L'article 20 de la loi du 19 mai 1948, qui fixe la durée de la Caisse à 15 ans, stipule également que cette durée pourra être prolongée pour la liquidation des engagements de la Caisse, par un arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres.

Zo lang vergoedingen (speciën en obligatiën) en wederopbouwkredieten te vereffenen blijven, zal de activiteit van de Kas alle door de wetgever voorziene opdrachten omvatten, namelijk :

- beheer van de reeds uitgegeven leningen;
- uitgifte van de aflosbare schuld;
- geschillen;
- opstellen van een jaarlijkse beheersrekening.

Het spreekt vanzelf dat, naar gelang de vermindering van het aantal al te handelen zaken, het aantal personeelsleden zal verminderd worden.

III. — De liquidatie van de Emissiebank.

Een lid heeft de kwestie opgeworpen van de liquidatie van de Emissiebank en aangedrongen opdat deze zonder verder uitstel zou beëindigd worden.

In antwoord op een parlementaire vraag desaangaande heeft de Minister drie redenen opgegeven waarom vooralsnog niet tot de definitieve liquidatie kan worden overgegaan.

Deze redenen zijn :

- a) een storting van 21.000.000 frank die nog moet verdeeld worden aan de oud-krijgsgevangenen;
- b) de nog openstaande saldi van buitenlandse clearings;
- c) de noodzakelijkheid om verder inlichtingen te verstrekken aan de diensten der oorlogsschade.

Voor al deze zaken acht het lid een oplossing mogelijk in het kader van de permanente instellingen van de staat; de overblijvende fondsen, die voorlopig niet kunnen worden uitbetaald zouden aan de Deposito- en Consignatiekas kunnen worden toevertrouwd terwijl de administratieve taken aan het departement van Financiën kunnen worden overgenomen, wat trouwens door de wet van 22 juli 1952 betreffende de liquidatie van de Emissiebank uidrukkelijk is voorzien.

Een ander lid kan zich akkoord verklaren met de definitieve afsluiting der liquidatie, doch vraagt evenwel dat de termijnen voor de aangifte der schuldborderingen zouden worden heropend, minstens voor de inwoners uit de Oostkantons. Velen onder hen waren inderdaad wegens de bijzondere omstandigheden niet in de gelegenheid hun vorderingen tijdig in te dienen.

Het lid in kwestie had reeds vroeger een wetsvoorstel strekkende tot heropening dezer termijnen ingediend en dit voorstel werd na de jongste wetgevende verkiezingen opnieuw neergelegd.

Een ander lid vraagt dat men de wetgeving inzake de Emissiebank minder streng zou toepassen en meent dat het niet opgaat dat men de lonen tijdens de oorlog verdient door zgn. vrijwillige arbeiders nog steeds niet wil uitbetalen.

In zijn antwoord merkt de Minister op dat er enige tegenspraak bestaat tussen de voorstellen die door de commissiedelen terzake worden naar voren gebracht.

De liquidatie van de Emissiebank is virtueel beëindigd en de liquidatie-rekeningen zullen binnen een zeer korte tijd ter goedkeuring aan de Minister kunnen voorgelegd worden.

Feitelijk zijn alleen nog hangend de verrichtingen in verband met de toekennung, aan de oud-krijgsgevangenen, van sommen die hun eventueel nog mochten verschuldigd zijn ingevolge de inwisseling van marken; de rechthebbenden

Aussi longtemps que des indemnités (espèces et obligations) et des crédits de restauration resteront à liquider, l'activité de la Caisse comportera toutes les attributions que le législateur lui a conférées c'est-à-dire :

- gestion des emprunts déjà émis,
- émission de la dette amortissable,
- contentieux,
- établissement d'un compte de gestion annuel.

Il va de soi qu'au fur et à mesure de la diminution du nombre des affaires, l'effectif du personnel sera réduit.

III. — La liquidation de la Banque d'Emission.

Un membre a soulevé la question de la liquidation de la Banque d'Emission et insisté pour quelle soit réalisée sans plus tarder.

En réponse à une question parlementaire à ce sujet, le Ministre a donné trois raisons pour lesquelles il ne peut être procédé pour le moment à la liquidation définitive.

Ces raisons sont :

- a) un versement de 21.000.000 francs, restant encore à répartir entre les anciens prisonniers de guerre;
- b) les soldes toujours ouverts des offices de clearing étrangers;
- c) la nécessité de fournir des renseignements aux services des dommages de guerre.

Pour toutes ces affaires, le membre estime qu'une solution est possible dans le cadre des institutions permanentes de l'Etat; les fonds restants, qui ne peuvent être liquidés provisoirement, pourraient être confiés à la Caisse des Dépôts et Consignations, tandis que les tâches administratives peuvent être transférées au département des Finances, comme il est prévu explicitement par la loi du 22 juillet 1952 concernant la liquidation de la Banque d'Emission.

Un autre membre se rallie à la clôture définitive de la liquidation, mais demande cependant la réouverture des délais de déclaration des créances, au moins pour les habitants des cantons de l'Est. Par suite de circonstances spéciales, un grand nombre d'entre eux n'ont pas été en mesure d'introduire leurs créances en temps voulu.

Le membre en question avait déjà déposé antérieurement une proposition de loi tendant à la réouverture des délais, et cette proposition a été réintroduite après les dernières élections législatives.

Un autre membre demande que la législation concernant la Banque d'Emission soit appliquée moins rigoureusement et il estime qu'il est inadmissible qu'on se refuse toujours à liquider les salaires gagnés durant la guerre par les travailleurs volontaires.

Dans sa réponse, le Ministre signale une certaine contradiction entre les suggestions formulées à ce sujet par les membres de la Commission.

La liquidation de la Banque d'Emission est virtuellement terminée et les comptes de liquidation pourront être soumis très prochainement à l'approbation du Ministre.

En fait, ne restent principalement en suspens que les opérations relatives à l'attribution, aux ex-prisonniers de guerre, de sommes pouvant encore leur revenir au titre de l'échange des marks; les attributaires sont recherchés

worden opgespoord in samenwerking met de betrokken verenigingen. Het Bestuur van de Thesaurie kan deze taak overnemen.

Dienvolgens kunnen de rekeningen van de vereffening van de Emissiebank afgesloten worden en uiterlijk op 31 maart 1962 aan de Minister van Financiën worden voorgelegd, mits vastlegging van een bepaalde som als voorziening voor de verrichtingen in verband met de oud-krijgsgevangenen.

Deze werkwijze stemt trouwens overeen met de wens van de vereffenaars. Aan deze laatsten wenst de Minister van Financiën hulde te brengen.

* * *

Er dient ook gewezen op het door de heer Parisis ingediende wetsvoorstel (zie stuk 133. — B.Z. 1961) ertoe strekkende zekere bepalingen in verband met de definitieve vereffening van de Emissiebank te wijzigen.

Zonder vooruit te lopen op de beslissing van het Parlement in zake dit wetsvoorstel mag nochtans elke nieuwe opdracht in verband met de vereffening van de vroegere Emissiebank en voortvloeiend uit eventuele nieuwe wetsbepalingen, toevertrouwd worden aan het Bestuur van de Thesaurie.

IV. — Kredieten waarvoor de Staatswaarborg werd verleend.

Op vragen gesteld door leden van Uw Commissie heeft de Minister medegedeeld dat op 30 september 1961 volgende kredieten in omloop waren, die gedeeltelijk of volledig door staatswaarborg zijn gedekt.

1) krachtens de wet van 17 juli 1959, (algemene wet in zake economische expansie)	fr. 4.246.409.905
2) krachtens de wet van 18 juli 1959 (wet inzake de regionale economische expansie)	1.193.875.894
3) krachtens de wet van 8 maart 1954 inzake de bouw van middelgrote woningen	377.277.250
4) krachtens de wet van 24 maart 1953 (wet inzake speciale kredieten tot herstel van waterschade)	26.264.445

Een lid heeft wat de staatstussenkomst onder vorm van rentetoelage of waarborg bij kredieten betreft, gevraagd of er wel coordinatie bestaat tussen de departementen van Financien en Economische Zaken.

Meer bepaald vraagt hij zich af of men bij het beoordelen der rendabiliteitsmogelijkheden van een kredietvraagende onderneming zich beperkt tot de fiskale winst.

De Minister antwoordt dat de dienst van het Openbaar Krediet in zijn departement alleen rekening houdt met de fiskale winst en hij meent te weten dat hetzelfde zich voordeut bij de grote kredietinstellingen.

In het kader van de strijd tegen de belastingsevasie, is het duidelijk dat in de toekomst dient voorzien te worden dat een winst die wordt ingeroepen om bepaalde voordeelen vanwege de Staat te bekomen, automatisch ook fiscale gevolgen moeten hebben.

De aandacht van de Commissieleden ging echter in het bijzonder naar de kredieten die met Staatswaarborg aan de steenkolenmijnen werden toegekend.

Uw Commissie had reeds vroeger vastgesteld (zie o.a. verslag van de heer Fimmers over de begroting voor het dienstjaar 1960) dat artikel 1 van de wet van 11 juli 1955 in fine voorziet dat de Staatswaarborg alleen (d.w.z.

avec la collaboration des Fédérations intéressées. Ce travail peut être repris par l'Administration de la Trésorerie.

De ce fait, et moyennant prélèvement d'une certaine somme à titre de provision pour le règlement des opérations concernant les ex-prisonniers de guerre, les comptes de la liquidation de la Banque d'Emission peuvent être clôturés et soumis au Ministre des Finances pour le 31 mars 1962 au plus tard.

Cette façon de faire est d'ailleurs conforme aux vœu des liquidateurs auxquels le Ministre des Finances désire rendre hommage.

* * *

Notons également qu'une proposition de loi (Doc. 133 — S.S. 1961) a été déposée par M. Parisis, tendant à modifier certaines dispositions relatives à la liquidation définitive de la Banque d'Emission.

Sans préjuger du sort que le Parlement réservera à cette proposition, toute nouvelle mission concernant la liquidation de l'ancienne Banque d'Emission, pouvant résulter d'éventuelles dispositions légales nouvelles, peut être confiée à l'Administration de la Trésorerie.

IV. — Crédits pour lesquels la garantie de l'Etat a été accordée.

En réponse aux questions posées par des membres de votre Commission, le Ministre a déclaré qu'au 30 septembre 1961 les crédits suivants avaient été ouverts, couverts en tout ou en partie par la garantie de l'Etat.

1) En vertu de la loi du 17 juillet 1959 (expansion économique)	fr. 4.246.409.905
2) En vertu de la loi du 18 juillet 1959 (loi relative à l'expansion économique régionale)	1.193.875.894
3) En vertu de la loi du 8 mars 1954 relative à la construction d'habitations moyennes	377.277.250
4) En vertu de la loi du 24 mars 1953 (loi de crédits spéciaux pour les inondations)	26.264.445

En ce qui concerne l'intervention de l'Etat sous forme de bonification de rente ou de garantie à l'ouverture de crédits, un membre a demandé s'il existait une coordination entre les départements des Finances et des Affaires Économiques.

Il demande en particulier si pour l'appréciation des possibilités de rendement d'une entreprise ayant sollicité un crédit, l'enquête s'arrête au bénéfice fiscal.

Le Ministre répond que le service du Crédit Public de son département tient compte uniquement du bénéfice fiscal, et il croit savoir qu'il en est de même dans les grandes institutions de crédit.

Dans le cadre de la lutte contre l'évasion fiscale, il est évident qu'à l'avenir un bénéfice invoqué pour obtenir de l'Etat certains avantages devra automatiquement entraîner des conséquences fiscales.

Toutefois, les membres de votre Commission se sont attachés tout particulièrement aux crédits avec garantie de l'Etat octroyés aux charbonnages.

Précédemment déjà, votre Commission avait constaté (voir notamment le rapport de M. Fimmers sur le budget pour l'exercice 1960) que l'article 1er de la loi du 12 juillet 1955 prévoyait in fine que la garantie de l'Etat n'est

slechts) wordt verleend indien de lening zonder enige andere zakelijke of persoonlijke zekerheid wordt toegestaan.

In toepassing van deze wet heeft de staat bijgevolg zijn waarborg verleend aan de slechtste debiteuren; reeds in 1960 stelde Uw commissie vast dat de verplichtingen die voor de Staat hieruit zouden voortvloeien zeer zwaar kunnen drukken op de komende dienstjaren.

De begroting voor het dienstjaar 1962 laat dit reeds zeer duidelijk blijken vermits het krediet bestemd tot dekking van de Staatswaarborg op leningen toegestaan aan de steenkolenmijnen een verhoging ondergaat van 140.000.000 fr.

Voorerst gelieve U hieronder een opsomming te vinden van de verscheidene wetten krachtens welke Staatswaarborg werd verleend voor kredieten toegekend aan de steenkolenmijnen alsmede het bedrag der kredieten die op 31 oktober 1961 in omloop waren.

— wet van 12 juli 1955, tot bevordering van de financiering van de investeringen in de steenkolenmijnenverheid ... ... fr.	2.335.585.020 (1)
— wet van 5 mei 1958, aangevuld door deze van 31 december 1958, tot bevordering van de financiering van de voorraden van de steenkolenmijnen	35.302.628
— wetten van 30 juni 1948 en 10 augustus 1950 waarbij de Staat gemachtigd wordt de Staatswaarborg te hechten aan bepaalde toegestane kredieten ingevolge de overeenkomst van 24 december 1947, afgesloten tussen de Regering en de Federatie der Belgische Steenkolenverenigingen	32.000.000
— wet van 17 juli 1959, tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën	91.551.000
	2.494.438.648

De steenkolenmijnen waarvoor de Staat moet tussenkomsten in het raam van de hiervoren opgesomde wetten kunnen onderverdeeld worden in ondernemingen welke nog bedrijvig zijn en ondernemingen welke gesloten of in liquidatie zijn.

Wat betreft de ondernemingen welke nog bedrijvig zijn, stelt de Staat zich slechts in de plaats, na een grondig onderzoek van elk geval, voor de jaarlijkse vervaldag waaraan die onderneming volstrekt niet kan voldoen.

Daarentegen in geval van liquidatie of sluiting, hebben de kredietinstellingen het recht de door hen toegestane kredieten op te zeggen van welk recht zij dan ook gebruik gemaakt hebben. De Staat moet derhalve het bedrag van de kredieten dat tot op de dag van de opzegging in omloop was terugstorten. Bij de afsluiting van de liquidatie wordt de Staat dan ook volledig in de rechten van de instellingen gesubrogeerd.

Alhoewel bij tot op heden zijn tussenkomst begrensde tot de kontrakturele vervaldagen, dient er vanaf 1962 een plan tot snellere terugbetaling der opgezegde kredieten voorzien te worden zoals dit werd toegestaan voor de marginale steenkolenmijnen van de Borinage.

Rekening houdend met de huidige toestand wordt een krediet van 250.000.000 frank nodig geacht tot dekking van de Staatstussenkomsten voor het jaar 1962.

(1) In dit bedrag zijn de kredieten, ad 2.021.350.000 frank, toegekend aan de elektrische mijncentrales, niet inbegrepen.

accordée (c'est-à-dire n'est accordée) que si le prêt est consenti sans autre caution réelle ou personnelle.

En vertu de cette loi, l'Etat a accordé sa garantie aux débiteurs les plus mauvais. Déjà en 1960, votre Commission a constaté que les obligations qui en découleraient pour l'Etat pourraient grever très lourdement les exercices à venir.

Cela ressort très clairement du budget pour l'exercice 1962, puisque le crédit destiné à la couverture de la garantie de l'Etat dont ont bénéficié les crédits octroyés aux charbonnages subit une augmentation de 140.000.000 francs.

Veuillez trouver ci-après tout d'abord une énumération des diverses lois en vertu desquelles la garantie de l'Etat a été accordée pour la couverture de crédits octroyés aux charbonnages ainsi que l'encours des crédits au 31 octobre 1961.

— loi du 12 juillet 1955 favorisant le financement des investissements dans l'industrie charbonnière ... fr.	2.335.585.020 (1)
— loi du 5 mai 1958 complétée par celle du 31 décembre 1958 favorisant le financement des stocks des charbonnages	35.302.628
— lois des 30 juin 1948 et 10 août 1950 autorisant l'Etat à attacher sa garantie de bonne fin à certains crédits octroyés conformément à la convention du 24 décembre 1947, passée entre le Gouvernement et la Fédération des Associations Charbonnières de Belgique	32.000.000
— loi du 17 juillet 1959, instaurant et coordonnant des mesures en vue de favoriser l'expansion économique et la création d'industries nouvelles ...	91.551.000
	2.494.438.648

Les charbonnages pour lesquels l'Etat doit intervenir en vertu des lois citées ci-dessus peuvent se subdiviser en entreprises en activité et en entreprises fermées ou en liquidation.

En ce qui concerne les entreprises en activité, l'Etat après un examen approfondi de chaque cas, ne se substitue qu'à l'échéance annuelle, à laquelle l'entreprise en activité n'est absolument pas en mesure de faire face.

En revanche, en cas de liquidation ou de fermeture, les Institutions de crédit sont en droit de dénoncer et ont dénoncé les crédits qu'elles ont accordés. L'Etat devrait donc, pour les nouveaux charbonnages fermés ou en liquidation, rembourser l'encours des crédits à la date de la dénonciation, tout en étant subrogé dans les droits des Institutions de crédit, dans le produit final de la liquidation.

Si, jusqu'à présent il a limité son intervention aux échéances contractuelles, il y a lieu de prévoir à partir de 1962, un plan de remboursement plus rapide des crédits dénoncés comme cela a été admis pour les charbonnages marginaux borains.

Compte tenu de la situation actuelle un crédit de 250.000.000 de francs est estimé nécessaire pour couvrir les interventions de l'Etat pendant l'année 1962.

(1) Dans ce montant ne sont pas compris les crédits octroyés aux centrales électriques des charbonnages et qui s'élèvent à 2.021.350.000 francs.

Tijdens de jaren 1960 en 1961 werden door de Staat voor rekening van de steenkolenmijnen respectievelijk 113.822.999 frank en 272.975.137 frank betaald; hierop werd achteraf 64.671.504 frank terugbetaald door de steenkolenmijnen, zodat de netto-staatstussenkomst voor de twee bedoelde jaren uiteindelijk 322.126.632 frank bedraagt.

Hierin zit inbegrepen een jaarlijkse aflossing van 100 miljoen aan de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid ingevolge een akkoord dat op 15 januari 1960 tussen de Staat en bedoelde maatschappij werd afgesloten en waarbij een totaal van verscheidene leningen ten belope van 400.000.000 frank in vier jaar zou worden terugbetaald met driemaandelijkse schijven van 25.000.000 frank.

Terzijde gelaten de bovengenoemde som van 100 miljoen frank werd voorzien dat de Staat in 1962 zal geroepen worden om tussen te komen in de terugbetaling van kredieten voor een totaal bedrag van 225.747.000 frank.

Aangezien hierin alleen begrepen zijn, de bedragen die contractueel in 1962 door de steenkolenmijnen verschuldigd zijn, zal een nieuwe overeenkomst in de zin van deze die op 15 januari 1960 werd afgesloten, worden getroffen ten einde de terug te betalen sommen binnen de gestelde vooruitzichten te houden.

Ook verwacht men dat tijdens het jaar 1962 sommige terugbetalingen zullen kunnen gedaan worden door de steenkolenmijnen en dat andere, waarvoor de tussenkomst van de Staat in 1962 wordt voorzien, uiteindelijk een gedeelte van hun kredieten zelf zullen kunnen terugbetalen.

Aldus wordt een krediet van 250.000.000 frank voldoende geacht.

Een lid heeft verder gevraagd welke maatregelen genomen worden om de sommen, waarvoor de Staat zich in de plaats heeft gesteld te recupereren.

De Minister heeft geantwoord dat quasi het totaal der door de Staat gewaarborgde kredieten werd toegekend door de N. M. K. N. In akkoord met de Dienst van het Openbaar Krediet beheert deze installatie de kredieten en neemt alle nodige maatregelen om de steenkolenmijnen te verplichten hun verbintenissen na te leven: herinneringsbrieven, boekhoudkundige onderzoeken ter plaatse door deskundigen, ontleding van de toestand der thesaurie, voorafgaande machtiging voor de verkoop van niet industrieel vastliggend, enz.

Bovendien komt de Dienst van het Openbaar Krediet tussen vanaf het ogenblik dat de Staatshulp, toegestaan aan de steenkolenindustrie, uitbetaald wordt, opdat de steenkolenmijnen een deel van deze gelden zouden bestemmen tot delging van hun achterstallige schuld bij de N.M.K.N., N.P.F.M., de Administratie der Belastingen, enz.

Het is slechts in uiterste noodzaak, en na een diepgaand onderzoek eigen aan elk geval, dat de Staat zich in de plaats stelt en gans in de rechten treedt van de kredietinstelling.

Er dient onderscheid gemaakt tussen :

— *de ondernemingen in liquidatie :*

De Staat kan slechts de recuperatie verhopen van een gedeelte der voorgesloten sommen, bij het einde van de liquidatie, d.w.z. soms na vele jaren.

De liquidatie der steenkolenmijnen wordt gevuld door :

1) de dienst van het Openbaar Krediet die de boekhoudkundige toestand, welke driemaandelijks wordt overgemaakt ontleedt;

2) de N. M. K. N. welke een rapport maakt na het bezoek ter plaatse van haar afgevaardigden;

L'Etat a, au cours des années 1960 et 1961, payé pour compte des charbonnages, respectivement 113.822.999 francs et 272.975.137 francs; sur cette somme les charbonnages ont remboursé 64.671.504 francs, de sorte que l'intervention nette de l'Etat pour les deux années en question, se monte en fin de compte, à 322.126.632 francs.

Cette somme comprend un amortissement annuel de 100.000.000 francs à la Société Nationale de Crédit à l'Industrie, suite à l'accord intervenu le 15 janvier 1960 entre l'Etat et ladite société, accord prévoyant un remboursement en quatre ans de plusieurs prêts pour un montant total de 400.000.000 francs par tranches trimestrielles de 25.000.000 francs.

A part la somme déjà citée de 100.000.000 francs il est prévu que l'Etat sera, en 1962, appelé à intervenir pour un montant total de 225.747.000 francs dans le remboursement de crédits.

Ce montant ne comprenant que les sommes dont les charbonnages sont, en 1962, contractuellement redéposables, il sera conclu un accord nouveau analogue à celui du 15 janvier 1960 en vue de contenir les sommes à rembourser dans les limites des prévisions.

On s'attend dès lors à ce que certains charbonnages puissent, en 1962, effectuer certains remboursements, alors que d'autres charbonnages, au profit desquels une intervention de l'Etat est prévue en 1962, soient finalement en mesure de rembourser eux-mêmes une partie des crédits qui leur ont été accordés.

C'est pourquoi un crédit de 250.000.000 est estimé suffisant.

Un membre a demandé en outre quelles mesures avaient été prises en vue de récupérer les sommes, pour le remboursement desquelles l'Etat s'est substitué.

Le Ministre a répondu que la quasi-totalité des crédits garantis par l'Etat avaient été consentis par la S. N. C. I. En accord avec le Service du Crédit Public, cet organisme gère ces crédits et prend toutes dispositions utiles pour obliger les charbonnages à faire honneur à leurs engagements : lettres de rappels, examens sur place de la comptabilité par des experts, analyses de la situation de trésorerie, autorisations préalables de vente de l'immobilisé non industriel, etc...

De plus, le Service du Crédit Public intervient lors de la mise en paiement de toute aide accordée par l'Etat à l'industrie charbonnière, pour que les charbonnages transfèrent une partie de ces sommes en vue de résorber le retard envers la S. N. C. I., le N. R. O. M., l'Administration des Contributions, etc...

Ce n'est qu'en toute dernière extrémité, et après un examen approfondi de la situation propre à chaque entreprise, que l'Etat se substitue, tout en étant subrogé dans les droits de l'Institution de crédit.

Il faut distinguer :

— *les entreprises en liquidation.*

L'Etat ne peut espérer récupérer une partie des sommes avancées qu'en fin de liquidation, c'est-à-dire dans plusieurs années parfois.

La liquidation des charbonnages est suivie :

1) par les Services du Crédit Public qui analyse les situations comptables qui lui sont transmises trimestriellement;

2) par la S.N.C.I. qui établit un rapport lors de la visite sur place de ses délégués;

3) een liquidator, benoemd door tussenkomst van de N. M. K. N. of indien er een is, door de Regeringscommissaris.

Deze waken er over dat de belangen van de Staat niet uit het oog verloren worden door hun tussenkomst om de liquidatiekosten terug te brengen tot het aller noodzakelijkste en door zich te verzekeren dat de tegeldemaking van het aktief in normale voorwaarden geschiedt, en door controle uit te oefenen op de verdeling van de beschikbare gelden.

— de ondernemingen in activiteit :

Het is niet steeds mogelijk de steenkolenmijnen te dwingen of uit te voeren zonder het door de Regering in deze sector voorziene saneringsplan, in gevaar te brengen. Het ligt nochtans geenszins in de bedoeling de recuperatie der gelden waarvoor de Staat zich in de plaats heeft gesteld te verwaarlozen.

Deze ondernemingen worden regelmatig gevolgd door de N. M. K. N. als door de Dienst van het Openbaar Krediet; boekhoudkundige rapporten, bezoeken ter plaatse, tussenkomsten met het oog op de vermindering van de algemene onkosten, enz...

In de steenkolenmijnen waar een Regeringscommissaris werd benoemd houdt deze de Dienst van Openbaar Krediet op de hoogte van de evolutie van de toestand.

Vanaf het ogenblik dat de Staatshulp wordt uitbetaald, of de tegeldemaking van zeker vastliggend, of in geval de toestand gunstig evolueert, komt de Dienst van Openbaar Krediet, in de mate van het mogelijke tussen, teneinde er voor te zorgen dat de sommen welke de Staat heeft voorgeschoten zouden gerecupereerd worden, zonder het bestaan zelf van de onderneming in gevaar te brengen.

Het is volstrekt onmogelijk zich een idee te vormen van de verliezen die de Staat in het totaal zal ondergaan ten gevolge van de waarborgen, gehecht aan de kredieten toegestaan in deze industriële sector.

Een lid heeft hierbij opgemerkt dat bepaalde eigendommen van sommige steenkolenmijnen die werden gesloten, thans tegen spotprijzen worden verkocht.

Hij vraagt de grootste waakzaamheid van de Minister voor die gevallen waar de Staat in de plaats is getreden van de onderneming om leningen terug te betalen.

V. — Herschatting van het kadastraal inkomen.

Een lid heeft gevraagd een uiteenzetting te krijgen over formaliteiten in verband met de herschatting van het kadastraal inkomen. Hoe gebeurt dat ? Wie voert de schatting uit ? Is er beroep mogelijk ? Zal de beslissing gemotiveerd aan de belastingplichtige worden medegedeeld, enz ?...

De Minister heeft als volgt geantwoord : de kadastrale inkomen, voortvloeiende uit de wet van 14 juli 1955 bevolen algemene perekwatie, worden aan de wettelijke belastingplichtigen van de grondbelasting, in de bij koninklijk besluit van 25 augustus 1960 bepaalde vorm, genotificeerd, d.w.z. door middel van een ter post aangetekend notificatiebulletin.

Gedurende de dertig dagen die op de individuele notificering volgen mag de wettelijke belastingplichtige bezwaar indienen tegen het aan zijn onroerend goed toegekend kadastraal inkomen.

Op straf van nietigheid moet het bezwaarschrift :

1) door de belastingplichtige of zijn zaakgelastigde bij een ter post aangetekende brief gericht zijn aan de meetkundige-schatter van het kadaster van het gebied waarin het onroerend goed gelegen is;

3) par un liquidateur nommé à l'intervention de la S. N. C. I., ou quand il y en a un, par le Commissaire du Gouvernement.

Ceux-ci veillent à ce que les intérêts de l'Etat soient sauvegardés, en intervenant pour réduire les frais de liquidation au maximum, en s'assurant que la réalisation de l'actif se fait à des conditions normales ainsi qu'en contrôlant la répartition des fonds disponibles.

— les entreprises en activité.

Il n'est pas toujours possible de contraindre ou d'exécuter des charbonnages sans mettre en péril le plan d'assainissement prévu par le Gouvernement dans ce secteur. Il n'est toutefois nullement question de faire abandon des montants pour lesquels l'Etat aurait été amené à se substituer.

Ces entreprises sont suivies régulièrement, tant par la S. N. C. I. que par le Service du Crédit Public : rapports comptables, visites sur place, interventions en vue de réduire les frais généraux, etc...

Dans les charbonnages où un Commissaire du Gouvernement a été nommé, celui-ci tient le Service du Crédit Public au courant de l'évolution de la situation.

Lors de la mise en paiement de l'aide accordée par l'Etat, en cas de réalisation de certains immobilisés, ou si la situation évolue favorablement, le Service du Crédit Public intervient dans toute la mesure du possible, afin que l'Etat récupère les sommes qu'il a déboursées, sans toutefois mettre en question l'existence même de l'entreprise.

Il est absolument impossible de se faire une idée du montant de la perte finale que subira l'Etat du fait de la garantie qu'il a accordée aux crédits consentis à ce secteur industriel.

Un membre fait observer à ce sujet que des immeubles, appartenant à certaines mines de charbon qui avaient été fermées, sont actuellement vendus à des prix dérisoires.

Il demande que le Ministre fasse preuve de la plus grande vigilance dans les cas où l'Etat s'est substitué à l'entreprise en vue du remboursement de prêts.

V. — Revision du revenu cadastral.

Un membre a demandé un exposé des formalités relatives à la revision du revenu cadastral. Quelle est la procédure ? Qui fait l'expertise ? Un recours est-il possible ? La décision sera-t-elle notifiée sous forme motivée au redevable, etc. ?

Le Ministre a répondu comme suit : les revenus cadastraux résultant de la péréquation générale décrétée par la loi du 14 juillet 1955, sont notifiés au débiteur légal de l'impôt foncier, dans la forme décrétée par l'arrêté royal du 25 août 1960, c'est-à-dire par bulletin de notification recommandé à la poste.

Pendant les trente jours suivant la notification individuelle, le redevable légal de l'impôt peut réclamer contre le revenu cadastral attribué à son immeuble.

A peine de nullité, la réclamation doit :

1) être adressée sous pli recommandé à la poste, au géomètre-expert du cadastre du ressort dans lequel l'immeuble est situé, par le redevable ou par son fondé de pouvoir;

2) het inkomen vermelden dat de bezwaarindiner stelt tegen het aan zijn onroerend goed toegekend inkomen.

Mag echter het voorwerp van een bezwaar niet uitmaken, het aan een als type gekozen onroerend toegekend kadastraal inkomen, wanneer het werd goedgekeurd door de plaatselijke commissie, ingesteld onder de voorwaarden bepaald bij het koninklijk besluit van 17 augustus 1955 betreffende ondermeer de perceelsgewijze schattingen.

Elk bezwaar wordt onderzocht door een ambtenaar van het bestuur van het kadaster met ten minste de graad van controleur of door een beamte die door de bewaarder speciaal ermee wordt belast de bezwaren in de plaats van de controleur te onderzoeken.

Indien, na onderhandelingen tussen een bezwaarindiner en onderzoekende ambtenaar, geen akkoord wordt bereikt, lukt deze ambtenaar de aanstelling uit van een scheidsrechter door de vrederechter van het kanton waarin het belastbaar onroerend goed gelegen is. De aan de scheidsrechter verschuldigde honoraria worden hem betaald, volgens de door de Minister van Financiën vastgestelde loonschaal, door de partij waarvan het voorgestelde cijfer het meest afwijkt van het door de scheidsrechterlijke uitspraak vastgesteld belastbaar inkomen.

Deze uitspraak wordt in twee exemplaren opgesteld, waarvan er een gericht wordt aan de controleur van het kadaster en het andere aan de bezwaarindiner.

Tegen de scheidsrechterlijke uitspraak kan geen beroep worden aangetekend behoudens in de twee volgende gevallen :

a) indien de scheidsrechter zich niet gedraagt naar de wettelijke bepalingen betreffende de vaststelling van de kadastrale inkomens mag de bewaarder of de wettelijke belastingplichtige, gedurende de dertig dagen die op de mededeling van de uitspraak volgen, aan de vrederechter, die de scheidsrechter heeft aangesteld, vragen deszes uitspraak nietig te verklaren en een nieuwe scheidsrechter aan te duiden;

b) wanneer de scheidsrechterlijke uitspraak een materiële misslag bevat, verzoekt de bewaarder, hetzij op eigen initiatief, hetzij op aanvraag van de belastingplichtige, de scheidsrechter ze te verbeteren, en zo deze zulks binnen de veertien dagen na de verzending van het schrijven van de bewaarder niet doet, verbetert deze ambtenaar de misslag ambtshalve en brengt dit ter kennis van de bezwaarindiner.

Voorgaande bepalingen maken het voorwerp uit van artikel 61, § 1, van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, gewijzigd bij artikel 10 van de wet van 14 juli 1955, en bij artikels 15 tot 17 van het koninklijk besluit van 17 augustus 1955.

VI. — Overdrachttaks inzake verkoop en uitlevering van boeken, enz.

Verscheidene leden hebben aangedrongen opdat vrijstelling zou worden verleend van overdrachttaks bij verkoop van boeken, althans voor schoolboeken en boeken van enige culturele waarde.

Een daartoe strekkend wetsvoorstel werd zelfs bij de Kamer ingediend (stuk n° 96 — B.Z. 1961).

Bij de besprekking van de begroting van het dienstjaar 1961 werd dezelfde kwestie reeds opgeworpen.

De Minister herhaalt het antwoord dat hij reeds vorig jaar heeft gegeven; hij acht het voorstel zeer sympathiek, doch kan slechts aan belangrijke vrijstellingen

2) mentionner le revenu que le réclamant oppose à celui qui a été attribué à son immeuble.

Toutefois, ne peut faire l'objet d'une réclamation le revenu cadastral attribué à un immeuble choisi par type quand il a été approuvé par la commission locale créée dans les conditions prévues à l'arrêté royal du 17 août 1955, relatif, entre autres, aux expertises parcellaires.

Toute réclamation est instruite par un fonctionnaire de l'administration du cadastre ayant le grade de contrôleur au moins ou par un agent chargé spécialement par le conservateur d'instruire les réclamations en lieu et place du contrôleur.

Si après échange de vues entre le réclamant et le fonctionnaire enquêteur le désaccord persiste, ce fonctionnaire provoque la désignation d'un arbitre par le juge de paix du canton où le bien imposable est situé. Les honoraires de l'arbitre, fixés suivant un barème arrêté par le Ministre des Finances, sont supportés par la partie dont le chiffre proposé s'écarte le plus du revenu imposable fixé par la décision arbitrale.

Celle-ci est rédigée en deux exemplaires dont l'un est envoyé au contrôleur du cadastre de la circonscription et l'autre au réclamant.

La décision arbitrale est sans appel, sauf dans les deux cas ci-après :

a) si l'arbitre se ne conforme pas aux dispositions légales relatives à la fixation des revenus cadastraux, le conservateur du cadastre ou le redéuable légal de l'impôt peut, pendant les trente jours suivant la notification de la sentence, demander au juge de paix qui a désigné l'arbitre, de prononcer la nullité de cette sentence et de nommer un nouvel arbitre;

b) si la sentence arbitrale contient une erreur matérielle le conservateur, soit d'initiative, soit à la demande du redéuable, invite l'arbitre à la rectifier et si celui-ci ne le fait pas dans la quinzaine qui suit l'envoi de la lettre du conservateur, ce fonctionnaire redresse l'erreur d'office et en prévient le réclamant.

Les dispositions qui précèdent font l'objet de l'article 61, § 1er, des lois relatives aux impôts sur les revenus, modifié par l'article 10 de la loi du 14 juillet 1955, et des articles 15 à 17 de l'arrêté royal du 17 août 1955.

VI. — Taxe de transmission en cas de vente et de prêt de livres, etc.

Plusieurs membres ont insisté pour qu'une exonération de la taxe de transmission soit accordée lors de la vente de livres, du moins de livres classiques et d'ouvrages culturels.

Une proposition de loi dans ce sens a même été déposée à la Chambre (doc. n° 96 — S.E. 1961).

Lors de la discussion du budget de l'exercice 1961, cette même question a d'ailleurs déjà été soulevée.

Le Ministre répète la réponse qu'il a déjà donnée l'année passée; la proposition lui paraît très sympathique mais il ne pourra accorder des exonérations plus importantes, aussi

denken, hoe gewettigd die ook mogen zijn, wanneer hij over meer armslag zal beschikken voor de Schatkist.

Een lid heeft gesignaleerd dat de administratie der overdrachttaksen kwijting der zegels en betaling van een boete heeft geëist van een onderwijsinrichting die de schoolboeken ter beschikking stelt van haar leerlingen. Deze leerlingen kopen de boeken niet, doch betalen een zekere som als tussenkomst in de sleet.

De Minister heeft geantwoord dat het waarschijnlijk gaat om een alleenstaand geval en verzoekt het lid hem nadere gegevens desaangaande te verstrekken.

Tenslotte heeft een lid gevraagd dat de Minister zou willen overwegen ook de gesubsidieerde onderwijsinrichtingen vrij te stellen van overdrachttaks bij aankoop van boeken, meubilair en andere benodigheden.

Aangezien de staatsscholen deze taks niet verschuldigd zijn, meent het lid dat het hier gaat om een der ongelijkheden die nog overgebleven zijn tussen officiële en vrije instellingen.

De Minister is bereid deze kwestie voor te leggen aan de driepartijencommissie inzake het schoolpakt.

Hij sluit echter de mogelijkheid niet uit dat met deze factor werd rekening gehouden bij het vaststellen van de werkingstoelagen die aan de gesubsidieerde scholen worden toegekend.

VII. — Terugvordering van ten onrechte uitbetaalde ouderdomspensioenen en werklozensteun.

Een lid heeft een vraag hernomen die hij reeds stelde bij de begroting van financiën voor het dienstjaar 1961 en tevens bij deze van Pensioenen voor het dienstjaar 1962.

Niettegenstaande de belofte die hem vroeger in de commissie en in Openbare Zitting werd aangelegd, meent hij te weten dat inzake werklozensteun en pensioenen uit de sociale sector soms tot de helft der maandelijkse vergoeding wordt ingehouden om vroeger teveel betaalde sommen te recupereren.

De Minister heeft zijn antwoord van vorig jaar bevestigd.

De invorderingen, zo zegt hij, waarmede het Bestuur der Registratie en Domeinen zich bezighoudt, worden gedaan overeenkomstig de van kracht zijnde wettelijke bepalingen. Wat het beslag op pensioen betreft, heeft deze maatregel nooit het wettelijk voor beslag vatbaar gedeelte, dat in principe een vijfde bedraagt, overtroffen.

Ten opzichte van de gevallen, die als « sociale gevallen » bekend staan, schrijven de onderrichtingen de uitvoerende personeelsleden integendeel voor gemakkelijke betalingsvoorraarden te verlenen, wat er op neer komt zich tevreden te stellen met terugbetalingen, die kleiner zijn dan het voor beslag vatbaar gedeelte der inkomsten van de schuldenaar. Dit is vooral het geval voor de invordering van ten onrechte betaalde werklozensteun en voor het recupereren van onderhoudskosten van in Rijksinstellingen ondergebrachte minderjarige kinderen of van geïnterneerde personen.

Meer algemeen kan gezegd worden dat de administratie er in alle omstandigheden over waakt zich menselijk te tonen in de gevallen, die zulks verdienen.

Het lid in kwestie houdt zijn bevestiging staande, zodat de Minister gevraagd heeft dat hem concrete gevallen zouden worden voorgelegd.

VIII. — Behandeling der fiscale dossiers van incivieken.

Een lid vraagt een meer rechtvaardige behandeling op financieel gebied der personen die wegens incivisme werden veroordeeld.

justifiées soient-elles, que lorsque la situation du Trésor le permettra.

Un membre a signalé que l'Administration de la taxe de transmission a exigé d'un établissement d'enseignement qui met les livres classiques à la disposition de ses élèves, l'acquittement des timbres et le paiement d'une amende. Ces élèves n'achètent pas les livres, mais paient une certaine somme comme intervention dans l'usure.

Le Ministre a répondu qu'il s'agit probablement d'un cas isolé et il prie le membre de lui fournir des renseignements complémentaires à ce sujet.

Enfin, un membre a demandé que le Ministre examine la possibilité d'exonérer également de la taxe de transmission les établissements subventionnés de l'enseignement libre lors de l'achat de livres, de mobilier et d'autres fournitures.

Les écoles de l'Etat n'étant pas tenues de payer cette taxe, le membre estime qu'il s'agit en l'occurrence d'une des inégalités qui subsistent entre les établissements officiels et libres.

Le Ministre est disposé à soumettre cette question à la commission tripartite du pacte scolaire.

Il n'exclut cependant pas la possibilité qu'il a été tenu compte de cet élément en fixant les subventions de fonctionnement octroyées aux écoles subventionnées.

VII. — Recouvrement de pensions de vieillesse et d'indemnités de chômage payées indûment.

Un membre a repris une question qu'il avait déjà posée au sujet du budget des finances pour l'exercice 1961 ainsi que de celui des pensions pour l'exercice 1962.

Malgré la promesse qui lui avait été faite antérieurement en commission et en séance publique, il croit savoir qu'en matière d'indemnités de chômage et de pensions du secteur social il est parfois retenu jusqu'à la moitié de la mensualité pour récupérer des sommes indûment payées antérieurement.

Le Ministre a confirmé sa réponse de l'année passée.

Les recouvrements dont s'occupe l'administration de l'Enregistrement et des Domaines, dit-il, sont poursuivis conformément aux dispositions légales en vigueur. En ce qui concerne la saisie sur pension, cette mesure n'a jamais excédé la quotité légalement saisissable qui, en principe, est de un cinquième.

Au contraire, à l'égard des cas réputés « sociaux », des instructions prescrivent aux agents d'exécution d'accorder de larges facilités de paiement, ce qui aboutit à se contenter de remboursements inférieurs à la partie saisissable des ressources du débiteur. Il en est spécialement ainsi en matière de recouvrement d'indemnités de chômage payées indûment et de récupération de frais d'entretien d'enfants mineurs placés dans des établissements de l'Etat ou de personnes internées.

Plus généralement, en toutes matières, l'administration veille à se montrer humaine dans les cas qui le méritent.

Le membre en question ayant maintenu son affirmation, le Ministre a demandé de soumettre des cas concrets.

VIII. — Traitement des dossiers fiscaux des inciviques.

Un membre demande un traitement plus équitable du point de vue financier des personnes qui ont été condamnées pour incivism.

In dit verband wijst hij er op dat de zeer grote collaborateurs de middelen hadden om goede advocaten te laten tussenkomsten, zodat uiteindelijk een definitieve regeling kon worden getroffen.

De grote massa echter werd forfaitair getakseerd door experts van de administratie, die meestal een vervolgingscomplex hadden.

Vandaar dat de winsten die zij uit hun collaboratie met de vijand hadden, soms tot driemaal toe werden opgeëist :

- 1) confiscatie;
- 2) veroordeling tot een schadevergoeding aan de Staat;
- 3) en ten laatste taxatie door de fiscus.

Het lid signaleert dat, in verband met de fiskale zijde van deze kwestie, er ongeveer duizend dossiers werden geklasseerd zonder dat nog herziening mogelijk is.

Hij vraagt nu of de heer Minister van Financien niet kan overgaan tot een herziening ambtshalve om eventuele materiële fouten recht te zetten.

In dit verband wijst hij op het in voege zijnde stelsel in Nederland, waar een « hardheidsclausule » in voege is.

De Minister heeft geantwoord dat bij de wet van 19 maart 1953 tot wijziging van de wetten van 15 en 16 oktober 1945 een herziening van aanslagen in de speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen en prestaties aan de vijand mogelijk werd gemaakt in sommige gevallen.

Buiten deze gevallen, en wanneer de aanslagen in de bedoelde belasting definitief geworden zijn, is het niet mogelijk herzieningen van ambtswege uit te voeren zonder de tussenkomst van de wetgever.

Het geval van de klein-bedrijven is bovendien destijds reeds welwillend onderzocht geworden voor zover herziening nog mogelijk was, en vele interessante gevallen zijn aldus tot een bevredigende oplossing kunnen komen.

Het is bijgevolg niet aangewezen nu nog nieuwe maatregelen te treffen die de administratie zouden verplichten het werk, dat zij op het gebied van de speciale belasting heeft moeten leveren, helemaal opnieuw te herbeginnen.

Tenslotte vestigt de Minister de aandacht op de bepalingen van de wet van 14 Juli 1960 waarin voorzien werd in de mogelijkheid tot gedeeltelijke prijsgeving uit overwegingen van menselijkheid en billijkheid van schadevergoeding die door incivieken aan de Staat verschuldigd zijn.

De samenstelling van de commissie die over de omvang van deze prijsgeving moet oordelen werd vastgesteld bij koninklijk besluit van 8 november 1961 (*Belg. Staatsblad* 23 november 1961).

IX. — Reorganisatie van de douanediensten.

Een lid heeft de indruk dat de toezichtsdiensten, inzonderheid aan de nederlandse grens, zouden moeten gereorganiseerd worden zodat niet meer wordt overgegaan tot opeenvolgende controles die vaak onnuttig zijn.

Anderzijds vraagt een ander lid dat de reorganisatie « modernisatie » van dit bestuur in zijn geheel zou herzien worden. Onder meer, dringt hij aan om de schadelijke formaliteiten voor de Schatkist betreffende het goederenverkeer langs de weg te verminderen. Zijn inziens zouden reorganisatiemaatregelen kunnen getroffen worden in het kader van Benelux of zelfs van de Gemeenschappelijke Markt.

A ce sujet, il signale que les très gros collaborateurs avaient les moyens de faire intervenir de bons avocats, de sorte que finalement, un arrangement définitif a pu être conclu.

La grande masse a toutefois été taxée forfaitairement par des experts de l'administration qui, le plus souvent, avaient un complexe de répression.

De ce fait les bénéfices provenant de leur collaboration avec l'ennemi ont souvent été réclamés à trois reprises :

- 1) confiscation;
- 2) condamnation à une indemnité de réparation envers l'Etat;
- 3) et enfin, taxation par le fisc.

Le membre signale que, en ce qui concerne l'aspect fiscal de cette question, environ mille dossiers ont été classés, sans qu'une révision soit encore possible.

Il demande maintenant si le Ministre des Finances ne peut procéder d'office à une révision, afin de redresser des erreurs matérielles éventuelles.

A ce sujet, il attire l'attention sur le système en vigueur aux Pays-Bas, où il existe une « hardheidsclausule ».

Le Ministre a répondu que la loi du 19 mars 1953, modifiant les lois des 15 et 16 octobre 1945 a permis dans certains cas, une révision des cotisations à l'impôt spécial sur les bénéfices résultant de fournitures et de prestations à l'ennemi.

En dehors de ces cas, et lorsque les cotisations à l'impôt susvisé sont devenues définitives, il n'est pas possible de procéder d'office à des révisions, sans l'intervention du législateur.

Le cas des petites exploitations a, au surplus, dans le passé, déjà été examiné avec bienveillance lorsque la révision était encore possible et beaucoup de situations intéressantes ont pu ainsi recevoir une solution satisfaisante.

Il n'y a pas lieu par conséquent de prendre encore actuellement de nouvelles mesures qui obligeraient l'administration à recommencer une nouvelle fois le travail qu'elle a dû effectuer pour l'impôt spécial.

Enfin le Ministre attire l'attention sur les dispositions de la loi du 14 juillet 1960 prévoyant la possibilité d'un abandon partiel, pour des raisons d'humanité et d'équité, des dommages-intérêts dus à l'Etat par les inciviques.

La composition de la Commission chargée d'apprecier l'étendue de cet abandon a été fixée par arrêté royal du 8 novembre 1961 (*Moniteur Belge* du 23 novembre 1961).

IV. — Réorganisation des services de l'Administration des Douanes.

Un membre a l'impression que les services de la surveillance, notamment à la frontière hollandaise, devraient être réorganisés de manière à éviter des contrôles successifs, souvent inutiles.

Un autre membre demande d'autre part, que la « modernisation » de cette administration soit revue dans son ensemble. Il insiste notamment pour que soient réduites les formalités onéreuses pour le Trésor entravant le trafic routier à la frontière. A son avis, des mesures de réorganisation pourraient intervenir dans le cadre de Benelux ou même du Marché Commun.

De Minister heeft als volgt geantwoord :

1) Thans wordt door het Bestuur der douanen en accijnzen de reorganisatie van de bewakingsdiensten langs de grens doorgevoerd.

Deze reorganisatie beheert onder meer :

— afschaffing van de wielrijdersbrigades die niet meer beantwoorden aan de noodwendigheden van een doeltreffende bewaking;

— versterking van de gemotoriseerde brigades wat effectief en actiemiddelen betreft.

Een gelijkaardige reorganisatie is ook in Frankrijk en in Nederland aan de gang.

De reorganisatie zal toelaten met minder personeel een betere bewaking te verzekeren.

Zij sluit onvermijdelijk in dat materieel dient aangekocht; de uitgaven zullen nochtans veruit gecompenseerd worden door de personeelsbesparing.

2) Het bestuur der douanen en accijnzen heeft er steeds naar gestreefd alle faciliteiten te verlenen die niet strijdig zijn met de belangen van de Schatkist.

Wat meer bepaald het goederenverkeer langs de weg betreft, werden de laatste jaren verscheidene maatregelen getroffen die het mogelijk maken het onponthoud van de transporten aan de grens aanzienlijk in te korten; namelijk door :

a) het verruimen van de openingsuren der officiën;

b) het oprichten van kantoren waar de douanebehandeling voor België en het aangrenzend land is samengevoegd (internationale kantoren);

c) het invoeren van het regime « Carnet T. I. R. » (internationaal vervoer van goederen langs de weg).

Het bestuur ziet niet in welke overdreven formaliteiten bij de grensovergang zouden worden geëist. Concrete gevallen zullen met aandacht worden onderzocht.

Nochtans dient aangestipt te worden dat, aan de Nederlandse grens, sedert eettelijke jaren een intensieve boter-smokkel woedt waarvan de beteugeling in de bevoegdheid van de douane valt.

Verder is de Minister van oordeel dat de afbouw der douanetarieven in het kader van Benelux en E. E. G. tot nu toe het werk der douanediensten niet heeft vergemakkelijkt.

In- en uitvoerrechten blijven bestaan; het maakt geen verschil in het administratief werk dat deze tarieven thans met 30 % of 40 % zijn verminderd.

Daarentegen is een nieuwe complicatie ingetreden door het feit dat thans verschillende tarieven moeten worden toegepast naargelang de goederen afkomstig zijn uit of bestemd zijn voor enerzijds een E. E. G.-land en anderzijds een « derde » land. Ten slotte is een nieuwe rubriek, deze der compensatoire heffingen erbij gekomen.

Zelfs in het kader van Benelux blijven moeilijkheden bestaan ingevolge het groot verschil in overdrachttaks en accijnsrechten.

Voelbare vereenvoudiging zal slechts mogelijk zijn wanneer de Euromarkt integraal in werking is.

Le Ministre a répondu comme suit :

1) L'Administration des Douanes et Accises procède actuellement à la réorganisation des services de surveillance à la frontière.

Cette réorganisation comporte notamment :

— la suppression des brigades cyclistes qui ne répondent plus aux besoins d'une surveillance adéquate;

— le renforcement, tant en effectif qu'en matériel, des brigades motorisées.

En France et aux Pays-Bas une réorganisation similaire est également en cours de réalisation.

La réorganisation permettra, avec moins de personnel, d'assurer une surveillance plus efficace.

Elle implique inévitablement des achats de matériel, dépenses qui seront toutefois largement compensées par les économies en personnel.

2) L'Administration des Douanes et Accises s'est constamment efforcée d'accorder toutes les facilités qui n'étaient pas incompatibles avec les intérêts du Trésor.

En ce qui concerne plus particulièrement le trafic routier des marchandises, elle a pris ces dernières années diverses mesures qui ont permis de réduire considérablement la durée du stationnement des transports à la frontière, à savoir :

a) l'élargissement des heures d'ouverture des bureaux;

b) la création, pour la Belgique et le pays limitrophe, de bureaux à contrôles juxtaposés (bureaux internationaux);

c) l'instauration du régime du carnet T. I. R. (transports internationaux par la route).

L'Administration ne voit pas en quoi des formalités excessives seraient exigées au passage des frontières. Elle est disposée à examiner avec attention les cas concrets qui lui seraient signalés.

Il y a lieu de remarquer toutefois qu'à la frontière néerlandaise sévit depuis plusieurs années une fraude intense de beurre que la douane a pour mission de réprimer.

Le Ministre est en outre d'avis que la libération des tarifs douaniers dans le cadre de Benelux et de la C. E. E. n'a pas facilité jusqu'à présent le travail des services de la douane.

Des droits à l'importation et à l'exportation subsistent; le fait que ces tarifs ont été réduits de 30 % ou 40 % n'a aucune influence sur le travail administratif.

Au contraire, une nouvelle complication a surgi, du fait qu'il y a lieu actuellement d'appliquer des tarifs différents selon que les marchandises proviennent ou sont destinées, d'une part, à un pays de la C. E. E. et, d'autre part, un « tiers » pays. Enfin, une rubrique nouvelle, celle des prélevements compensatoires, s'y est ajoutée.

Des difficultés subsistent même dans le cadre de Benelux, en raison de l'important écart en matière de taxe de transmission et de droits d'accise.

Une simplification sensible ne sera possible que lorsque le Marché Commun sera entré intégralement en vigueur.

X. — Varia.

1. *Inspectie der rechtstreekse belastingen te Eekloo.*

De Minister zegt toe dat bij gelegenheid van de herziening van het kader, een ambt van inspecteur der rechtstreekse belastingen zal voorzien worden te Eekloo.

2. *Splitsing der diensten der registratie en der taksen.*

Een lid heeft aangedrongen opdat een splitsing tussen de diensten van de registratie en deze der overdrachttaksen en ermee gelijkgestelde taksen zou worden overwogen.

Deze diensten hebben met elkaar niets gemeen en een splitsing zou heel wat klarheid brengen.

3. *Sekwester op goederen van Japanse onderdanen.*

Op de vraag van een lid om deze kwestie definitief te regelen heeft de Minister medegedeeld dat een ontwerp van wet dat bedoelde aangelegenheid beoogt, klaar is en eerstdaags bij de Kamer zal worden ingediend.

4. *Belastingsaangifte van loontrekkenden en gepensioneerden.*

Een lid wijst er op dat veelal geen formulier voor aangifte in de rechtstreekse belastingen wordt gestuurd aan loontrekkenden en gepensioneerden.

Dit heeft veelal tot gevolg dat de definitieve aanslag te hoog is omdat aldus geen rekening kan worden gehouden met sommige elementen die bijdragen om het belastbaar inkomen te bepalen, bv. het belastingvrij gedeelte.

De Minister is van mening dat het minder passend zou zijn het thans bestaande ingewikkelde aangifteformulier te sturen naar de gepensioneerden; wellicht moet overwogen worden een eenvoudig formulier speciaal voor deze gevallen te ontwerpen.

In het algemeen heeft de belastingsplichtige niet alleen het recht doch de plicht een aangifteformulier te vragen indien hem geen wordt toegestuurd.

5. *Statistieken betreffende het personeel en de omvang van het gevestigde werk.*

Wegens de omvangrijkheid van deze documentatie, heeft Uw Commissie beslist dat deze statistieken, die door een lid werden gevraagd, alleen aan de leden en plaatsvervante leden van de Commissie voor Financiën zouden worden bezorgd. Op aanvraag zullen zij ook aan de andere leden van de Kamer worden bezorgd.

Gelijksoortige statistieken werden gepubliceerd in bijlage van het verslag van de heer Gilles de Pélichy over de begroting van het dienstjaar 1959.

6. *Oninbare belastingen.*

Een lid heeft gevraagd statistieken te krijgen betreffende de omvang der oninbare sommen en de oorzaak van niet-betaling.

De Minister heeft geantwoord dat tijdens de laatste dienstjaren volgende sommen als oninbaar werden aangenomen :

Bedrag in miljoen frank, van de aanslagen die wegens niet-invorderbaarheid in onlasting aangenomen werden gedurende de dienstjaren 1959, 1960 en 1961 :

X. — Questions diverses.

1. *Inspection des contributions à Eeklo.*

Le Ministre promet qu'à l'occasion de la révision du cadre, il sera prévu à Eeklo une fonction d'inspecteur des contributions directes.

2. *Dédoublement des services de l'enregistrement et des taxes.*

Un membre a insisté pour qu'on envisage un dédoublement des services de l'enregistrement et de ceux des taxes de transmission et taxes assimilées.

Ces services n'ont rien de commun et un dédoublement éclaircirait considérablement la situation.

3. *Séquestre des biens de ressortissants japonais.*

En réponse à un membre lui demandant de régler définitivement cette question, le Ministre a signalé qu'un projet de loi relatif à cette question a été élaboré et qu'il sera déposé prochainement sur le bureau de la Chambre.

4. *Déclaration de revenus des salariés et pensionnés.*

Un membre fait observer qu'il arrive souvent que des salariés et pensionnés ne reçoivent pas de formulaire pour les impôts.

Cette situation entraîne souvent une imposition définitive trop élevée parce qu'il n'a pas été possible de tenir compte de certains éléments — par exemple la partie exonérée entrant en ligne de compte pour fixer le revenu imposable.

Le Ministre estime peu opportun d'envoyer aux pensionnés le formulaire actuel compliqué; il faudra peut-être envisager, pour ces cas, un formulaire spécial et simple.

En général le contribuable a, non seulement le droit, mais le devoir de demander un formulaire au cas où il n'en aurait pas reçu.

5. *Statistiques relatives au personnel et au volume des prestations fournies.*

En raison de l'ampleur de cette documentation, votre Commission a décidé que ces statistiques qu'un membre avait demandées ne seraient communiquées qu'aux seuls membres effectifs et suppléants de la Commission des Finances. Elles seront également fournies à leur demande, aux autres membres de la Chambre.

Des statistiques analogues ont été publiées en annexe au rapport de M. Gillès de Pélichy sur le budget pour l'exercice 1959.

6. *Impôts irrécouvrables.*

Un membre a demandé des statistiques au sujet du montant des sommes irrécouvrables et des motifs de non-paiement.

Le Ministre a répondu qu'au cours des derniers exercices les sommes suivantes ont été admises comme irrécouvrables :

Montant, en millions de francs, des impositions admises en décharge pour cause d'irrécouvrabilité pendant les exercices 1959, 1960 et 1961 :

Dienstjaar 1959 (van 1 april 1959 tot 31 maart 1960 : aanslagen die in de loop van de dienstjaren 1958 en vorige gevestigd werden) :

gewone belastingen	321,6
speciale belastingen	241,4
Totaal	563,0

Dienstjaar 1960 (van 1 april 1960 tot 31 maart 1961 : aanslagen die in de loop van de vorige dienstjaren 1959 en vorige gevestigd werden) :

gewone belastingen	355,5
speciale belastingen	169,4
Totaal	524,9

Dienstjaar 1961 (op 30 november 1961 afgesloten toestand : aanslagen die in de loop van de dienstjaren 1960 en vorige gevestigd werden) :

gewone belastingen	259,6
speciale belastingen	107,6
Totaal	367,2

Er bestaat geen statistiek van de thans onbetaalde aanslagen, die ter ontlasting kunnen voorgelegd worden.

De ontlasting van aanslagen wegens niet-in-vorderbaarheid wordt slechts in geval van behoorlijk bewezen onvermogen van de schuldenaar toegestaan.

* * *

De artikelen en de gehele begroting werden eenparig aangenomen.

Dit verslag werd eveneens eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

A. LAVENS.

De Voorzitter,

F. GELDERS.

Exercice 1959 (du 1 avril 1959 au 31 mars 1960 : impositions établies au cours des exercices 1958 et antérieurs) :

impôts ordinaires	321,6
impôts spéciaux	241,4
Total	563,0

Exercice 1960 (du 1 avril 1960 au 31 mars 1961 : impositions établies au cours des exercices 1959 et antérieurs) :

impôts ordinaires	355,5
impôts spéciaux	169,4
Total	524,9

Exercice 1961 (Situation arrêtée au 30 novembre 1961 : impositions établies au cours des exercices 1960 et antérieurs) :

impôts ordinaires	259,6
impôts spéciaux	107,6
Total	367,2

Il n'existe pas de statistique des cotisations actuellement en souffrance, susceptibles d'être présentées en décharge.

La décharge de cotés pour cause d'irrécouvrabilité n'est consentie qu'en cas d'insolvabilité dûment établie du débiteur.

* * *

Les articles ainsi que l'ensemble du budget ont été adoptés à l'unanimité.

Le présent rapport a été également approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,

A. LAVENS.

Le Président,

F. GELDERS